

רצף טיפול בשגרת חירום

פינוי וטיפול באוכלוסיות עם צרכים מיוחדים

אנטיסאר סגיר סלבאק, ד"ר הוניידה דראושה, ד"ר ריזאן סח'ניני | מכבי צפון

רקע

בפרוץ מלחמת "חרבות ברזל", התקבלו הנחיות מידיות ומחמירות מפיקוד העורף על היתכנות לפינוי מטופלים מקו העימות 0-5 ק"מ מגבול לבנון. מכבי הפעילה נוהל "זמן יקר" לפינוי בוצע ריענון נהלים, הפעלת רשת תקשורת, הפצת תסריטי שיחה וגיוס צוותים לביצוע שיחות טלפוניות ואיסוף נתונים רלוונטיים לפינוי מטופלים.

האתגר המרכזי היה ביצוע שיחות טלפוניות ל-5300 מטופלים עם צרכים מיוחדים (חצ"רמים) במטרה למתן הנחיות להתנהלות בטווח הקצר והתארגנות לפינוי לטווח הארוך.

מטרות

- שמירת רציפות תפקודית של שירותי הבריאות במצבי חירום בהתאמה לצורכי המטופלים והמטופלים לצד שמירה על ביטחונם האישי.
- אדפטציה של רפואת הקהילה למצב חירום ומתן מענה תחת אש.

שיטה

התאמה מערכתית

- עבודה באקו-סיסטם – משרד הבריאות, משרד הרווחה, חמ"ל גריאטריה ופיקוד העורף.
- ניהול כח אדם דינמי כמשאב לאומי בהתאם למדיניות התגוננות.
- רידוד בתי חולים והיערכות הצוותים לקליטת מטופלים אקוטיים בקהילה.

ניהול המטופלים

- איסוף נתונים וניהול רשומות אקטיבי - שיחות יזומות וחוזרות לאיתור הצרכים הרפואיים.
- טיפול באוכלוסיות מיוחדות ע"פ תעודות רפואי: מרותקי בית, מונשמים, נתמכי נשימה, סיעודיים, תשושי נפש, חולי דיאליזה, ילדים מורכבים.
- תיאום הפינוי – הדרכת המטופלים לפינוי הכוללת ציוד רפואי נדרש.
- המשך טיפול תחת אש – במקרה של מסרבי פינוי המשך מתן מענה של צוותי רפואה תחת אש לשמירת רצף טיפול, ביקורי בית באזורי לחימה, תיאומים מול פקע"ר להכנסת צוותים רפואיים לשטחים צבאיים סגורים, שימוש ברכבים ממוגנים.
- החזקת המענה לאורך זמן בקרב הצוותים וחיזוק החוסן ליד שימור מטופלים במצב בריאותי נאות.

תוצאות

- בשבוע הראשון בוצעו **10,000 שיחות** למיפוי האוכלוסייה ואיסוף נתונים.
- **2400 מסרונים** נשלחו למטופלים לאיתור צרכים.
- תרופות סופקו ל- **1400 מטופלים** 3 חודשים קדימה.
- **700 מטופלים מתוך 5000** הביעו הסכמה עקרונית לפינוי.
- **81 מטופלים** עם צרכים מיוחדים פונו באזורים של 0-5 ק"מ מהגבול.
- **28 מטופלים** מסרבי פינוי ממשיכים לקבל טיפול תחת אש.

מסקנות

ניהול במצבי משבר דורש גמישות והסתגלות של הצוותים ושל המערכת. כחלק מהכנה לחירום פותחו כלים ואמצעים דיגיטליים לטיפול ואיסוף נתונים מרחוק. ליד זאת בתקופת החירום נדרשה גמישות תפעולית בדגש על פיתוח שפה אחידה עם כלל הגורמים המעורבים בשעת חירום כמו מב"ר, פקע"ר, ב"ח ועוד לניהול המשימה הלאומית.

